

6.6 Chráněná území

Chráněná území jsou vyhlášována za účelem zachrany a dlouhodobé ochrany různých typů kulturní krajiny. Rozdělují se na velkoplošná chráněná území, kde je uplatňováno regulované hospodaření a jsou využívána i k rekreačním účelům, a na maloplošná chráněná území.

Z velkoplošných chráněných území se na území kraje rozkládají na celkové ploše 55 675 ha dvě chráněné krajinné oblasti: Litovelské Pomoraví a částečně Jeseníky. Chráněná krajinná oblast Jeseníky se nachází na území kraje Olomouckého a Moravskoslezského. Jeseníky jsou lesnatou, vodohospodářsky významnou oblastí s četnými lázněmi. Území chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví tvoří dlouhý pruh nivy řeky Moravy. Přírodní řeka a navazující luhy představující hnízdní biotopy pro mnoho druhů ptáků, hojný je i výskyt obojživelníků a bezobratlých vodních organismů.

Tab. 6.6.1 Chráněná území podle okresů k 31. 12. 2004

Pramen: Agentura ochrany přírody a krajiny

v hektarech

	Národní parky	Chráněné krajinné oblasti	Maloplošná chráněná území			
			národní přírodní památka	národní přírodní rezervace	přírodní památka	přírodní rezervace
Olomoucký kraj	-	55 675,3	116,4	3 144,0	563,4	2 165,0
v tom okres:						
Jeseník	-	23 087,1	61,6	1 070,4	22,2	353,7
Olomouc	-	8 275,1	8,1	180,6	229,7	1 024,5
Prostějov	-	-	39,0	-	227,8	324,6
Přerov	-	-	7,7	372,2	38,4	90,2
Šumperk	-	24 313,2	-	1 520,8	45,3	372,0

Každoročně roste počet i rozloha maloplošných chráněných území. V roce 2004 zaujímaly plochu 5 989 ha a tvořilo je 11 národních přírodních památek, 11 národních přírodních rezervací, 64 přírodních památek a 50 přírodních rezervací.

Maloplošná chráněná území jsou rozmístěna po celém území regionu. Mezi národní přírodní památky patří např. jeskyně Na Pomezí, krasové území s krápníkovou jeskyní Na Špičáku, Park v Bílé Lhotě, Hrdiborické rybníky v okrese Prostějov, nově od roku 2003 krasové území s komplexem Zbrašovských aragonitových jeskyní a další. K národním přírodním rezervacím bylo mimo jiné zařazeno krasové území s nejhlubší propastí v České republice u Hůrky u Hranic (–244,5 m), dále nejvyšší partie Jeseníku – Praděd, Šerák – Keprník, centrální část masívu Králického Sněžníku, rašeliniště Rejvíz, lužní les u toku Bečvy Zástudánčí v okrese Přerov a jiné.

V rámci soustavy chráněných území evropského významu Natura 2000 byly na území kraje v roce 2004 zřízeny na základě nařízení vlády čtyři ptačí oblasti o celkové rozloze 1 245 km². Jsou to území nejvhodnější pro ochranu určitých druhů ptáků a jejich cílem je zachování a obnova ekosystémů významných pro jednotlivé druhy ptáků. Na území regionu se jedná o Ptačí oblast Jeseníky, kde je chráněna populace jeřábka lesního a chřástala polního, populace chřástala polního je také chráněna v Ptačích oblastech Kralický Sněžník a Libavá. V Ptačí oblasti Litovelské Pomoraví jsou zajišťovány podmínky pro zachování populace ledňáčka říčního, strakapouda prostředního a lejska bělokrkého. Pokud se týká evropsky významných lokalit, vymezených na základě směrnice o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, bylo ke konci roku 2004 navrženo v Olomouckém kraji celkem 67 lokalit. Pod ochranou jsou v regionu i památné stromy, ať už se jedná o jednotlivé stromy nebo i skupiny či stromořadí stromů. Celkem bylo vyhlášeno v kraji na 218 chráněných objektů.